

Въведение в маркетинговата концепция

Основни въпроси към темата:

1. Основни понятия в маркетинга
2. Основни маркетингови концепции
3. Видове маркетинг
4. Маркетингова среда
5. Функции на маркетинга в организацията

1. Основни понятия в маркетинга

Маркетингът е социален и управленски процес, в който отделните личности и групи получават това, от което се нуждаят и желаят, като създават, предлагат и разменят с други хора (организации) продукти с определена стойност.

Филип Котлър

Маркетингът е управленски процес, включващ планиране и реализация на концепции, ценообразуване, промоция и дистрибуция на идеи, стоки и услуги за размяна и постигане на индивидуални и организационни цели.

Американска маркетингова асоциация

Маркетингът е управленски процес, чрез който се идентифицират, предвиждат и удовлетворяват изискванията на потребителите – ефективно и рентабилно.

Институт по маркетинг на Обединеното кралство

1. Основни понятия в маркетинга

Основната роля на маркетинга е да кара повече хора, да купуват повече продукти на фирмата, по често и за повече пари. Ако вашия маркетинг не води потребителите “до касата” с портфейли в джобовете и с намерение да купуват вашите продукти не харчете пари за маркетинг.

Серджио Зийман

1. Основни понятия в маркетинга

1. Основни понятия в маркетинга

Размяна

Пазар

{ на продавача,
на купувача

Ползи за клиента (K_e)

Разходи на клиента (K_c)

Удовлетворение

$$\frac{K_e}{K_c} > 1$$

2. Основни маркетингови концепции

Производствена концепция

Масата от потребителите одобряват онези продукти/услуги, които са широко разпространени, лесно достъпни и са с ниски цени

Предпоставки

- “пазар на продавача”
- масата от потребителите са с ниски доходи
- потребителите не са склонни да отделят много време при покупката
- съществуват значителни резерви за намаляване на себестойността

2. Основни маркетингови концепции

Продуктова концепция

Масата от потребителите предпочитат продуктите/услугите с най-високо качество или иноваторски характеристики

Предпоставки

- качеството на продукта/услугата е основен покупкоопределящ фактор
- ценовите равнища са приемливи за купувачите
- възможно е диференциране между продуктите/услугите на база качество
- продукта/услугата не задоволява “масови” потребности

2. Основни маркетингови концепции

Търговска концепция

Преобладаващата част от потребителите биха купили ако върху тях се оказва активен натиск

Предпоставки

- продукти/услуги с преобладаващо отрицателно търсене
- оборотът е основен критерии за успеха
- доставката на стоката изисква “разумни” усилия

2. Основни маркетингови концепции

Класическа маркетингова концепция

Ключът към постигане целите на фирмата е в това да се определят нуждите и желанията на целевите пазари и да се достави необходимия продукт/услуга по-добре от конкурентите

Предпоставки

- Уточняване на целевите пазари – **кой?**
- Изучаване нуждите на целевите клиенти – **какво?**
- Налагане на маркетинговата философия в цялата организация – **как?**

Основен въпрос: "Ние сме в бизнеса да правим пари?" или "Ние сме в бизнеса за да задоволяваме потребностите на клиентите и от това да правим пари?"

2. Основни маркетингови концепции

Социално отговорен маркетинг

Задачата на всяка бизнес организация е да определи и задоволи потребностите на клиентите по-добре от конкурентите и по начин, който позволява съхраняване на обществения интерес в дългосрочен аспект

2. Основни маркетингови концепции

Маркетинг на взаимоотношенията (Relationship marketing)

Преминаване от отделни сделки към поддържане на дългосрочни, надеждни и взаимноизгодни отношения с клиентите, доставчиците и дистрибуторите

Маркетингови мрежи

Фирмата и нейните доставчици, дистрибутори и клиенти, с които са установени стабилни, дългосрочни и взаимозависими отношения

2. Основни маркетингови концепции

Електронен маркетинг (“е-маркетинг”)

Постигане на маркетинговите цели на организацията чрез създаване и поддържане на взаимоотношенията с клиентите посредством онлайн комуникации, с цел облекчаване обмена на идеи, продукти и услуги

Особености

- Персонализирано/индивидуализирано отчитане на и задоволяване на потребностите на отделния клиент
- Използване на виртуален дистрибуционен канал с 24 часов достъп
- Пространствена независимост
- Възможност за бърза/незабавна оценка и реакция на потребителите и конкурентите

2. Основни маркетингови концепции

Маркетинг, ориентиран към резултатите (Performance marketing)

- Разходите за маркетинг се разглеждат като инвестиция
- Не се търси резултат на “всяка цена”, а най-висок резултат за определена цена или резултат на ниска цена
- Задоволяването на потребностите не е цел, а средство за постигане на основната цел – нарастване на рентабилността в дългосрочен план
- Превръщане на показателя “възвръщаемост на инвестициите в маркетинг (MROI) в основен измерител за постигане целите на маркетинга”

3. Видове маркетинг

Потребителски маркетинг - Индустриален маркетинг

Маркетингови характеристики	Потребителски маркетинг	Индустриален маркетинг
Обхват на потребностите	масови	единични
Вид на купувачите	масови	конкретни
Начин на вземане на решение за покупка	индивидуален, различен	регламентиран
Вид на връзките	косвени	преки, B2B
Значение на рекламата	голямо	ограничено
Начин на формиране на цената	свобода на предложителя	договорно
Възможност за адаптиране на продукта/услугата	неограничена	частично

3. Видове маркетинг

Маркетинг на услугите

- Забавления
- Пътнически агенции
- Финансови услуги

- Увеселителни паркове
- Авиационен транспорт
- Медицински услуги
- Образование

- Автомобили
- Софтуер

- Битова техника
- Компютри

Тежки
индустриални
машини и
оборудване

Висок дял на
услугата, ниска
степен на
физическо
съдържание

Висока степен
на физическо
съдържание,
ниско ниво на
услуга

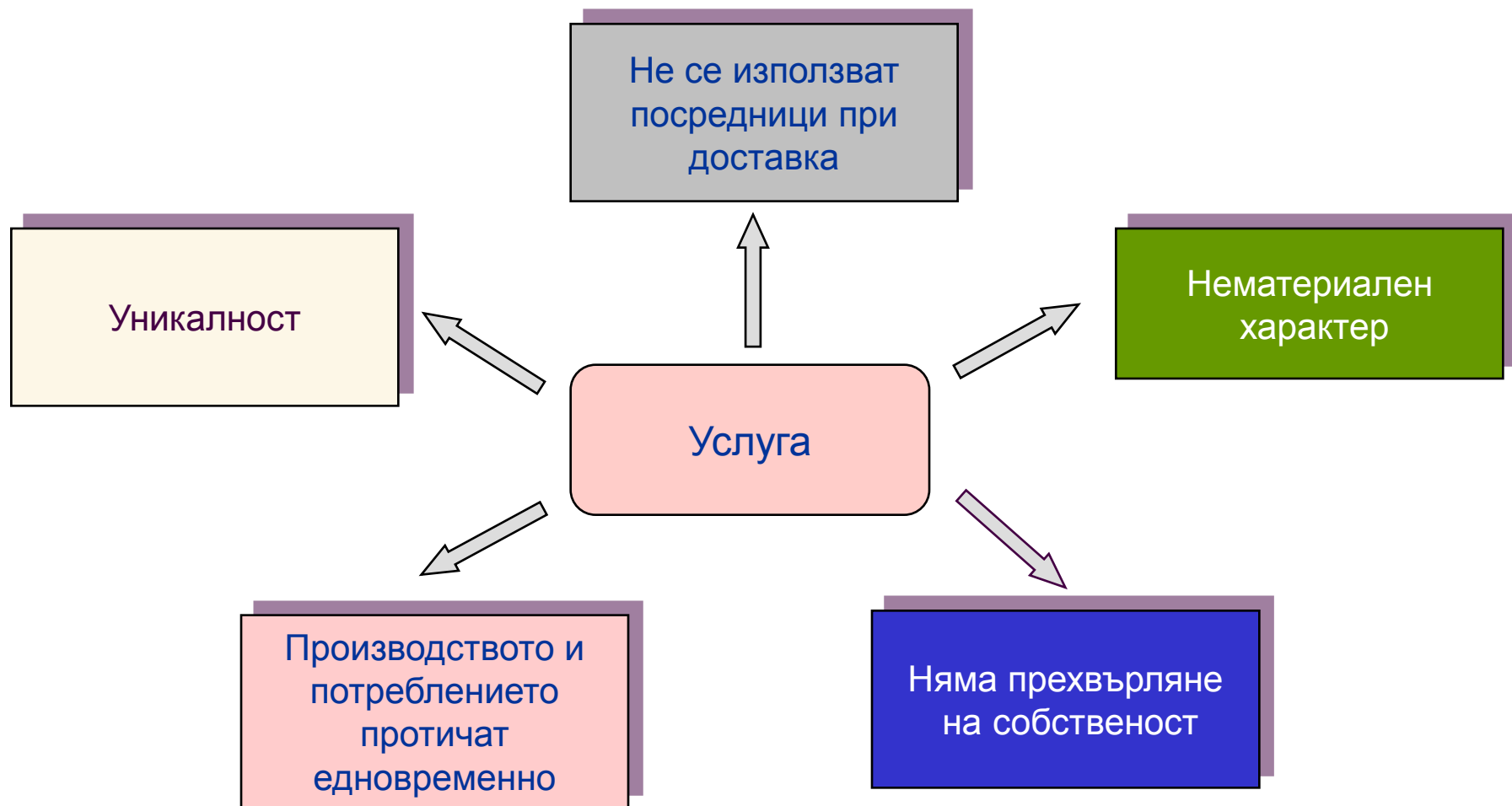
3. Видове маркетинг

Видове маркетинг на услугите

- Маркетинг на образователни продукти – “Образователен маркетинг”
- Маркетинг на небизнес дейности – “Маркетинг на нестопански организации”
- Маркетинг на финансови услуги – “Банков маркетинг”, “Застрахователен маркетинг”
- Маркетинг на идеи и личности – “Политически маркетинг”

3. Видове маркетинг

Характеристики на услугите

3. Видове маркетинг

Международен маркетинг

Национален маркетинг	Международен маркетинг
Производство и пласмент в страната	Производство и/или пласмент зад граница
Еднородна среда	Разнородна среда
Еднородни в културно отношение потребители	Разнородни в културно отношение потребители
Обхващат се различни сегменти	Обхващат се еднородни сегменти в различни страни
Всички предложители са равнопоставени	Предложителите са поставени в неравностойно положение

4. Маркетингова обкръжаваща среда

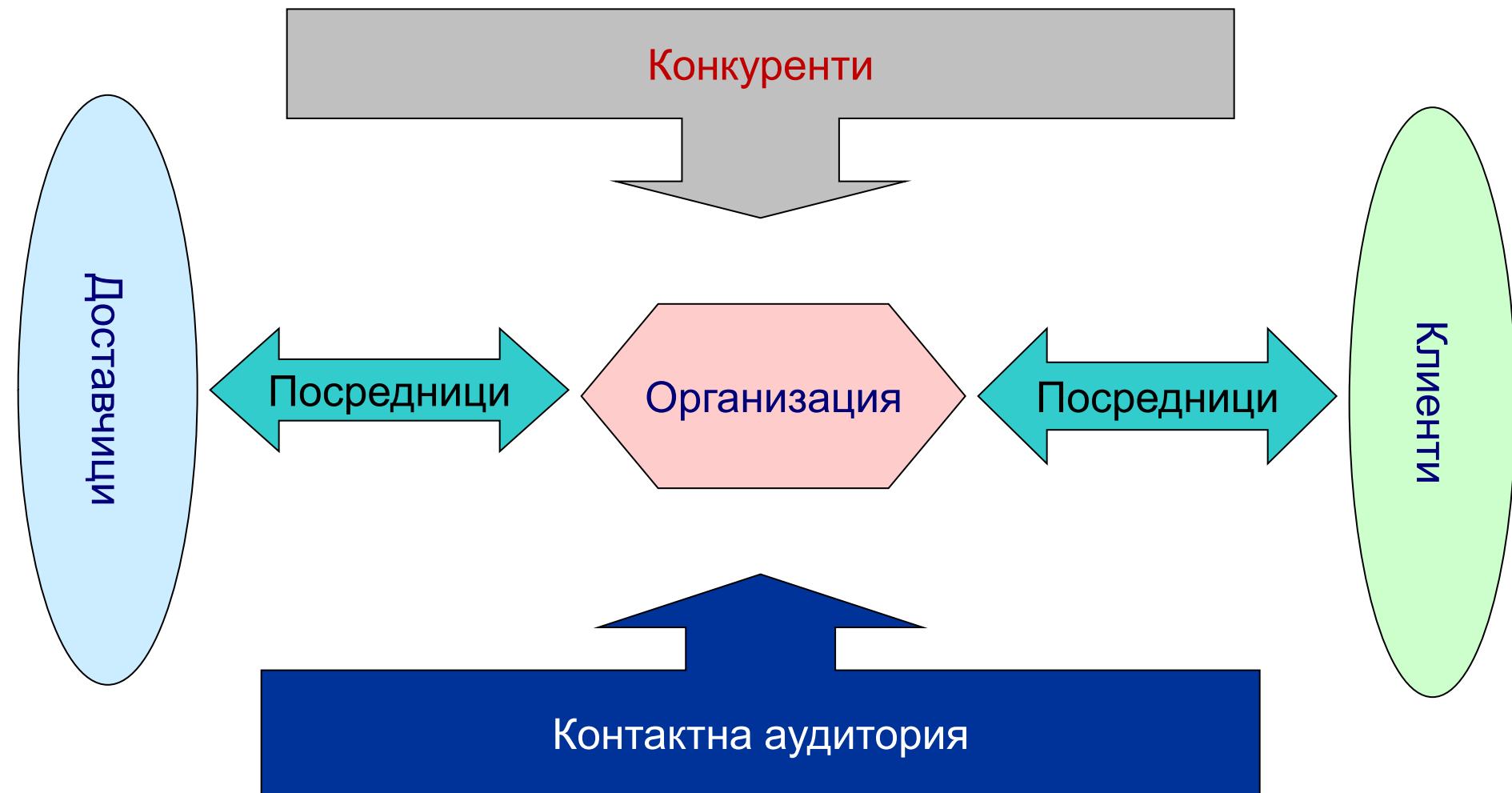
Определение – маркетинговата обкръжаваща среда обхваща всички участници в пазарните процеси и обществените структури, с които организацията си взаимодейства по повод на маркетинговата си дейност

Средата влияе чрез:

- предопределя поведението на индивидите
- предопределя начина на осъществяване на маркетинговите дейности
- предопределя насоките в развитието на маркетинговите елементи

4. Маркетингова обкръжаваща среда

Микрообкръжаваща среда

4. Маркетингова обкръжаваща среда

Видове пазарни структури

Пазарни структури	Брой предложители	Големина на предложителите	Характеристики на продуктите	Достъп до пазара
Съвършена конкуренция	много	малки	еднородни	лесен
Монополистична конкуренция	много	малки	разнородни	лесен
Олигополистична конкуренция	малко	средни и големи	разнородни и еднородни	с ограничения
Чист монопол	един	голям	уникални	много труден

4. Маркетингова обкръжаваща среда

Макрообкръжаваща среда

5. Роля на маркетинга в организацията

	Управление ориентирано към производството	Маркетингово ориентирано управление
Отношение към клиентите	Те трябва да са щастливи, защото нас ни има и им предлагаме най-добрите продукти/услуги	Клиентът с неговите потребности трябва да определя нашите планове
Произвеждани продукти/услуги	Продаваме, това което можем да произведем	Произвеждаме това, което можем да продадем
Роля на маркетинговите изследвания	Доколкото се правят те се използват за оценка на потребителските реакции	Чрез тях определяме, какво искат клиентите и доколко ние ги удовлетворяваме
Иновации	Инструмент за намаляване на разходите за производство/предлагането на услугата	Фокусират се върху използване на полета от неудовлетворени потребности
Роля на печалбата	Разлика между приходите и общите разходи	Измерител на успеха
Допълнителни услуги	Допълнение към продукта/услугата	Допълнителна полза за клиентите
Роля на търговския персонал	Просто да продава	Разглежда се като част от инструментите за комуникация
Връзки с клиентите	До покупката	Разглеждат се като дългосрочен процес, с акцент върху след продажбените контакти
Отношение към разходите	Стремеж към постоянно намаляване	Елиминирание на само тези разходи, които не носят "стойност" на клиентите

5. Роля на маркетинга в организацията

Маркетингови инструменти

Концепция на McCarty за 4^{те}-P

PRODUCT

Продуктова и асортиментна политика

PRICE

Ценова политика и условия на плащане

PROMOTION

Комуникационна политика

PLACE

Дистрибуционна политика